

SUHF:s arbetsgrupp för lärarutbildning

Lärarutbildningen är den högskoleutbildning som uppmärksammas mest i den offentliga debatten. Lärarbristen i skolan, och lärarutbildningarnas attraktivitet, innehåll och kvalitet är frågor som återkommande diskuteras på debattsidor och i beslutsfattande församlingar. De senaste åren har lärarutbildningen också varit föremål för flera större utredningar och politiska beslut.

Lärarutbildningen är en stor utbildning som omfattar 27 lärosäten och cirka 40000 studenter. Hur den beskrivs i den offentliga debatten, och de politiska beslut som fattas har därför stora konsekvenser för Sveriges universitet och högskolor. SUHF behöver därför ha fortsatt beredskap att göra konstruktiva inspel i olika lärarutbildningsrelevanta utredningar och debatter. Genom att agera samlat, konstruktivt och proaktivt kan SUHF bidra till att lärarutbildningarna får ett politiskt ramverk som bygger på tillit till sektorns kompetens och tillgodoser lärosätenas behov av stabilitet och förutsägbarhet.

SUHF ger arbetsgruppen för lärarutbildning uppdrag för ytterligare en mandatperiod 2019-2020.

Arbetsgruppen ska:

- Bevaka och arbeta med aktuella frågor inom lärarutbildningsområdet som är relevanta för SUHF:s medlemmar.
- Följa olika utredningar inom området och diskutera de förslag som läggs fram.
- Ge SUHF:s styrelse underlag till remissvar inom lärarutbildningsområdet.

Följande frågor bedöms i nuläget vara av särskild vikt för arbetsgruppen att bevaka:

Lärarbrist och lärarutbildningens dimensionering. Den rådande och prognosticerade lärarbristen har föranlett många politiska förslag som syftar till att minska bristen och flera förslag är att vänta. Förutom att bygga ut den reguljära lärarutbildningen, handlar många förslag om att skapa eller ytterligare utveckla snabbare och mer flexibla utbildningar som leder till lärarexamen. Här behöver SUHF bidra med konstruktiva analyser av de politiska förslagens genomförbarhet och konsekvenser. Vad händer till exempel med de längre reguljära lärarutbildningarna om politikens fokus skiftar än mer mot snabbare vägar till läraryrket?

Antagningskrav och lämplighetsprövning för antagning till lärarutbildning. UHR har ett regeringsuppdrag att förbereda införandet av ett antagningsprov för ämneslärarutbildningen och en modell för högre behörighetskrav för antagning till vissa lärarutbildningar. Det tycks finnas ett ganska brett politiskt stöd för att höja betygskraven för att komma in på lärarutbildningen och/eller införa olika former av antagningsprov.

Lärares fortbildning. Det finns en bred enighet – såväl bland politiker som inom utbildningssektorn – att staten bör ta ett starkare och samlat grepp om lärarnas fortbildning inom ramen för ett s.k. professionsprogram. SUHF har i tidigare remissvar påpekat vikten av att lärarutbildningarna är delaktiga i professionsprogrammet för att garantera att det vilar på en vetenskaplig grund. Lärarfortbildning bör också ses som en del i det livslånga lärandet, vilket är en viktig del av lärosätenas uppdrag.

Flera utredningar som berört frågan föreslår att det inrättas en "nationell funktion" för lärar- och skolledares kompetensutveckling. Det är dock oklart hur en sådan nationell funktion förhåller sig till lärosätenas ansvar och roll i utbildningssystemet, och ingen av de aktuella utredningarna har tydligt beskrivit vilken roll lärosätena ska ha.

Praktiknära forskning. Försöksverksamheten med samverkan kring praktiknära forskning (ULF) pågår mellan 2017 och 2021. För att förvalta de strukturer som byggs upp inom ramen för försöksverksamheten behöver SUHF redan nu samla sig för att driva på för att det skapas långsiktigt hållbara förutsättningar för samverkan mellan skolväsende och lärosäten.

Nationell försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor. Under åren 2014-2019 bedrivs en av regeringen initierad nationell försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor. Tanken med försöksverksamheten är bland annat att höja kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen genom särskilda krav på VFU-handledarna och en tätare samverkan mellan lärosätena och de särskilt utvalda övningsskolorna och övningsförskolorna. UKÄ har i uppdrag att utvärdera försöksverksamheten. En delrapport publicerades 2017 och en slutrapport ska publiceras senast 2020. Delrapporten tyder på att det finns många vinster med att bedriva den verksamhetsförlagda utbildningen enligt en övningsskolemodell. För SUHF:s del är det viktigt att följa UKÄ:s arbete med slutrapporten och vad som sker när försöksverksamheten avslutas.

Sammansättning

I arbetsgruppen ska företrädare för lärosätesledningarna ingå och lärarutbildningskonventet ska vara representerat. Sveriges förenade studentkårer har rätt att utse en representant till arbetsgruppen.

Till ledamöter för perioden 2019-01-01 till 2020-12-31 utses:

- Kerstin Tham, rektor Malmö universitet, ordförande
- Hans Adolfsson, rektor Umeå universitet
- Clas Hättestrand, prorektor Stockholms universitet
- Daniel Berlin, utredare, Göteborgs universitet, verkställande ledamot
- Maria Jarl, Göteborgs universitet, ordförande för lärarutbildningskonventet
- Anders J. Persson, Södertörns högskola, vice ordförande för lärarutbildningskonventet
- Elisabet Lövkvist, Sveriges förenade studentkårer
- Linda Gerén, utredare SUHF

Enligt uppdrag

Marita Hilliges
generalsekreterare